

Samenvatting

Het college stelt aan de raad de geactualiseerde stadsvisie, economische visie en sociale visie voor. Deze visies vervangen de huidige stadsvisie, economische visie en sociale visie. Samen met de omgevingsvisie en cultuurvisie vormen zij tezamen het strategische langetermijnperspectief voor de toekomstige ontwikkeling van Maastricht richting 2040. Voorliggende documenten zijn tot stand gekomen na een uitgebreid interactief proces met diverse partijen en inwoners. Het participatieproces is op een integrale en gezamenlijke wijze vormgegeven via één proces, omdat de maatschappelijke vraagstukken vragen om een integrale aanpak.

Beslispunten

1. Vastellen van de Stadsvisie 2040
2. Vastellen van de Economische visie 2040
3. Vastellen van de Sociale visie 2040
4. Akkoord te gaan met bijgevoegd raadsvoorstel en deze aan te bieden aan de gemeenteraad ter agendering voor raadsbehandeling

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 16 november 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Maastricht staat voor een aantal grote maatschappelijke uitdagingen die op de lange termijn een groot effect gaan hebben op het leven in en gebruik van de stad. De manier waarop we hier mee om gaan en invulling aan geven, is medebepalend voor de toekomstbestendigheid en aantrekkelijkheid van Maastricht. Juist in tijden van grote onzekerheid en complexiteit is het nodig om richting 2040 een ambitieuze stip op de horizon te zetten, waar we gericht naar toe kunnen werken via voorliggende visies. Geen blauwdruk die in beton is gegoten, maar wel een gezamenlijk en integraal perspectief voor de lange termijn met heldere doelen en uitgangspunten, op basis waarvan we nu en in de toekomst keuzes kunnen maken op weg richting 2040.

Het langetermijnperspectief van Maastricht bestaat uit vijf visies: de stadsvisie, de economische visie, de sociale visie, de cultuurvisie en de omgevingsvisie. De stadsvisie is overkoepelend en kaderstellend voor (de uitwerking van) de andere vier visies. De cultuurvisie en omgevingsvisie zijn recentelijk vastgesteld in respectievelijk 2019 en 2020. De stadsvisie, economische visie en sociale visie zijn toe aan actualisatie, omdat deze niet altijd voldoende antwoord bieden op de maatschappelijke vraagstukken van nu. Het college stelt de visies vast ter agendering voor de gemeenteraad. De gemeenteraad is bevoegd om deze visies definitief vast te stellen als kader richting de toekomst.

Figuur 1: schematische weergave vijf visies.

De stadsvisie, economische visie en sociale visie zijn geactualiseerd.

We constateren daarbij dat steeds meer maatschappelijke vraagstukken domein overstijgend zijn. Een integrale en samenhangende aanpak op inhoud en proces is daarom van groot belang, om adequaat om te gaan met de toenemende complexiteit en verwevenheid tussen de verschillende domeinen. Diverse beleidsdilemma's moeten met elkaar in verband worden gebracht. Daarom zijn de drie visies gelijktijdig en in samenhang geactualiseerd, via één integraal proces.

2. Context

De voorliggende stadsvisie, sociale visie en economische visie hebben een directe relatie met de omgevingsvisie en de cultuurvisie. Na het vaststellen van deze visies wordt verder gewerkt aan de nadere uitwerking en uitvoering van de opgaven en ambities zoals verwoord in de visies.

3. Gewenste situatie

De voorliggende drie visies vormen, samen met de omgevingsvisie en de cultuurvisie, tezamen het langetermijnperspectief van Maastricht richting 2040. Daarmee geven de visies richting aan de gewenste duurzame ontwikkeling van de stad, met aandacht voor aspecten in het economische, sociale, fysieke en culturele domein. De stadsvisie is daarbij leidend voor de overige visies.

De visie van Maastricht richting 2040

De visie van de stad is als volgt geformuleerd: “*samenwerken aan een gezonde en innovatieve stad met een hoge kwaliteit van leven voor iedereen*”. Om invulling te geven aan deze visie, stelt de stadsvisie vijf thema’s centraal waar Maastricht de komende jaren aan wil werken: de *ontmoetingsstad*, de *inclusieve stad*, de *groene stad*, de *kennisstad*, en de *netwerkstad*. Daarbij bouwen we voort op het fundament van de stad: onze *kwaliteiten* die we willen behouden.

Samengang visies – beleid - uitvoering

De visies zijn richtinggevend en agenderend voor de toekomstige opgaven en ambities voor Maastricht richting 2040. Daarbij licht de nadruk op het agenderen van de opgaven en ambities en het beschrijven van de gewenste ontwikkelrichting op strategisch-tactisch niveau. Daarmee is dit document richtinggevend voor nieuwe ontwikkelingen én behoud van bestaande kwaliteiten. Het document biedt een vertrekpunt en handelingsperspectief voor de verdere uitwerking van beleid en de uitvoering in de vorm van concrete investeringen en maatregelen. Hiervoor worden aparte beleidsnota’s uitgewerkt of indien nodig geactualiseerd en uitvoeringsplannen opgesteld.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De visie van de stad is als volgt geformuleerd: “*samenwerken aan een gezonde en innovatieve stad met een hoge kwaliteit van leven voor iedereen*”. Om invulling te geven aan deze visie, stelt de stadsvisie vijf thema’s centraal waar Maastricht de komende jaren aan wil werken: de *ontmoetingsstad*, de *inclusieve stad*, de *groene stad*, de *kennisstad*, en de *netwerkstad*.

Maastricht wil een gezonde stad zijn waar welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn. Om invulling te geven aan brede welvaart en integrale ontwikkeling gebruikt Maastricht de duurzame ontwikkelingsdoelen (de zogenaamde sustainable development goals of afgekort SDG's) als raamwerk voor het in kaart brengen en monitoren van de voortgang en het verwezenlijken van deze ambitie. Deze doelen houden direct of indirect verband met het dagelijkse werk van de gemeente en brengen bovendien de samenhang in beeld tussen verschillende beleidsterreinen en gemeentelijke activiteiten. Ook biedt deze integrale benadering kansen voor samenwerking met inwoners, bedrijven, scholen en maatschappelijke organisaties.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

De visies hebben een richtinggevend karakter en agenderen diverse ambities en opgaven voor de komende jaren. De visies bevatten geen financiële paragraaf met gedetailleerde uitwerking van maatregelen en investeringen. Nadere uitwerking is nodig voor het inzichtelijk maken van de financiële consequenties op de (middel)lange termijn voor de gemeentebegroting, met daarbij oog voor haalbaarheid en betaalbaarheid. Deze worden in aparte voorstellen aan de raad voorgelegd ter besluitvorming en/of in de reguliere P&C cyclus meegenomen.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Er heeft een uitgebreid interactief participatieproces plaatsgevonden om bouwstenen op te halen voor de drie visies. Als inhoudelijk vertrekpunt voor dit proces is een 'Potloodschets Maastricht 2040' opgesteld.

Het participatieproces bestond uit twee fasen: een fase voor de zomer en een fase na de zomer. Voor de zomer zijn diverse gesprekken, wandelingen en online sessies georganiseerd om input te leveren voor de visies. Alle opbrengsten zijn gebundeld in de 'Stadsschets Maastricht 2040'. Hier hebben in totaal meer dan 200 mensen of partijen aan deelgenomen, waarvan sommige deelnemers weer als vertegenwoordiger van een bredere achterban. Na de zomer heeft een centrale bijeenkomst plaatsgevonden in het MECC op 22 september jl. Hier waren 150 deelnemers. De resultaten hiervan zijn in gebundeld in de 'Stadskrant'. Zowel de stadsschets als de stadskrant zijn als bijlagen toegevoegd. Verder is er nog op verzoek van de raad een extra inspanning gedaan om meer jongeren te betrekken, welke op 3 november heeft plaatsgevonden bij het Vista College. De inhoudelijke opbrengst kunt u terugvinden in de stadsschets.

De raad is actief uitgenodigd voor alle participatiemomenten (waar door een deel van de raad ook gebruik van is gemaakt). Verder is de raad op 3 momenten bilateraal betrokken bij het proces. Het college is bevoegd om het proces vorm te geven dat moet leiden tot de drie visies. De wens van het college was echter nadrukkelijk om de raad bij aanvang en gedurende het proces zorgvuldig te betrekken. Daarom is er een peiling op 20 april 2021 georganiseerd. Om de raad goed te informeren over het procesvoorstel en voor te bereiden op de peiling, organiseerde het college een informatiebijeenkomst op 14 april 2021.

Op 12 oktober 2021 is er een presentatie gegeven aan de raad over de opbrengsten van het volledige participatieproces en de weg richting besluitvorming.

11. Voorstel

1. Vaststellen van de Stadsvisie 2040
2. Vaststellen van de Economische visie 2040
3. Vaststellen van de Sociale visie 2040
4. Akkoord te gaan met bijgevoegd raadsvoorstel en deze aan te bieden aan de gemeenteraad ter agendering voor raadsbehandeling

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na het vaststellen van deze visies wordt verder gewerkt aan de nadere uitwerking en uitvoering van de opgaven en ambities zoals verwoord in de visies. Verder is er aandacht voor het laten 'leven' van de visies na vaststelling. Concrete uitwerking van de visies vraagt om blijvende samenwerking tussen inwoners, ondernemers, organisaties, instellingen, de gemeente en andere betrokken overheden. Dit bijvoorbeeld via een klankbordgroep.

De voorliggende visies hebben in principe een looptijd tot 2040. De ervaring leert echter dat actualisatie voor deze tijd aan de orde zal zijn. De aanleiding hiervan zal per definitie liggen in veranderende omstandigheden. Bijstelling gebeurt indien de omstandigheden hierom vragen. Van de vijf langetermijnvisies wordt de omgevingsvisie binnen een aantal jaar geactualiseerd, namelijk voor de wettelijke deadline onder de Omgevingswet van 31 december 2024.

Collegevoorstel